
Kyrkomötet
Motion 2018:42
av Johan Blix m.fl.

Sekretessvarning i Kbok

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att genom Svenska kyrkans bestämmelser (SvKB) stadga att registren i kyrkobokföringen (Kbok) får innehålla en särskild sekretessvarning för en person när kyrkoherden har beslutat om detta.

Motivering

Kyrkans handlingar hanteras ur sekretess- och offentlighetssynpunkt på liknande sätt som myndigheters allmänna handlingar. Detta regleras i lag om Svenska kyrkan 11 § och i kyrkoordningen. Detta betyder att ”var och en” (det betyder även icke-kyrkotillhöriga) har rätt att begära ut kyrkliga handlingar. Detta gäller även kyrkobokföringen (tillhörighetsregistret, ministerialböckerna och vissa andra register). Grundregeln är att handlingarna ska lämnas ut, men en sekretessprövning ska alltid göras i det enskilda ärendet.

När folkbokföringsmyndigheten, Skatteverket, ger skydd åt en persons personuppgifter sker det genom en markering: ”Skyddad”. Denna markering slår också igenom i kyrkobokföringen så att dessa personers uppgifter inte kan skrivas ut och vi lämnar inte heller ut dem till någon som begär det. En sådan vägran kan naturligtvis överklagas till domkapitlet, som har att pröva om beslutet var riktigt.

I dag finns det fler och fler personer i våra register som, utan att ha en markering ”Skyddad” av skatteverket, inte vill att uppgifter ska lämnas ut om dem eller att det ska gå att få reda på om de finns i våra register eller ej. Detta gäller inte minst konvertiter som inte vill att uppgifter om att de är döpta ska vara offentliga. Det händer till och med att de formulerar sig: ”Jag vill döpas, men jag vill inte att ni berättar om det för någon, det vill jag i så fall göra själv.”

Enligt dataskyddsförordningen (GDPR), som nu tillämpas i Svenska kyrkan, ska man inte lämna ut uppgifter om en enskilds personliga övertygelse när det gäller religion eller filosofisk lära, utan att den enskilde samtycker därtill. Kanske borde bestämmelsen i GDPR räcka för att vi aldrig (utan samtycke) lämnar ut uppgifter ur kyrkan ministerialböcker eller tillhörighetsregister till ”var och en”. Att vara kyrkotillhörig och finnas i tillhörighetsregistret betyder definitionsmässigt att man är kristen.

Denna fråga diskuteras i kommentarerna till kyrkoordningen 54 kap. 9 § sidan 730 i 2004 års upplaga, tryckt 2005. Där menar man att det inte finns någon egentlig konflikt mellan personuppgiftslagen (PUL) och kyrkans offentlighetsprincip eftersom Lagen om Svenska kyrkan är överordnad PUL. Nu gäller GDPR och kanske står den över den kyrkliga offentlighetsprincipen?

Även om så inte skulle vara fallet finns ett behov av skydd för personuppgifter i våra register för de kyrkotillhöriga som vill ha ett sådant skydd. Det vore därför rimligt

Mot 2018:42 och bra att kyrkoherden hade en möjlighet att göra en kyrklig ”sekretessvarning” på de kyrkotillhöriga som begär det.

Täby den 21 juli 2018

Johan Blix (ÖKA)

Hanna Unger (ÖKA)

Margareta Karlsson (ÖKA)